

TASLAK HALİNDE OLAN 1 SERİ NOLU KATMA DEĞER VERGİSİ GENEL UYGULAMA TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR 52 SERİ NOLU TEBLİĞLE GETİRİLEN AVUKATLIK ÜCRETLERİ DÜZENLEMESİ

TASLAK TEBLİĞDEKİ DÜZENLEME

Taslak halinde olan 52 Seri nolu KDV Uygulama Genel Tebliği ile Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (I/B-4.) bölümünün birinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir:

“Öte yandan, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretlerinin davayı kaybeden tarafından doğrudan ya da icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda serbest meslek makbuzunun davayı kaybeden adına düzenlenmesi gerekmektedir.”

TEBLİĞİN TASLAK DÜZENLEME ÖNCESİ HALİ

Taslak halindeki anılan Tebliğ düzenlemesine esas olan ve halen yürürlükte bulunan düzenleme aşağıdaki gibidir:

“4. Avukatlık Ücretleri

Mahkemelerce hükmolunan avukatlık ücretlerinin davayı kazananlara ödenmesi KDV’nin

konusuna girmez. Ancak bu paralardan sözleşmeleri gereği ücret

karşılığı çalışanlar dışında kalan

avukatlara intikal eden kısım, serbest meslek kazancı kapsamında vergiye tabi olur. Avukatlar aldıkları bu para için davayı kazanana serbest meslek makbuzu düzenler ve makbuzda alınan tutar üzerinden KDV hesaplayıp ayrıca gösterirler.

Mahkeme kararında “KDV hariç” şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde, vekalet ücretinin

KDV dahil olduğu kabul edilir ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV, düzenlenen

serbest meslek makbuzunda gösterilir.”

TEBLİĞİN TASLAK DÜZENLEME SONRASI OLUŞACAK YENİ HALİ

Taslak Tebliğde yapılan düzenleme herhangi bir şekilde değiştirilmeden yürürlüğe girerse söz konusu madde aynen aşağıdaki şekilde olacaktır:

“4. Avukatlık Ücretleri

Mahkemelerce hükmolunan avukatlık ücretlerinin davayı kazananlara ödenmesi KDV’nin

konusuna girmez. Ancak bu paralardan sözleşmeleri gereği ücret karşılığı çalışanlar dışında kalan

avukatlara intikal eden kısım, serbest meslek kazancı kapsamında vergiye tabi olur. Avukatlar aldıkları bu para için davayı kazanana serbest meslek makbuzu düzenler ve makbuzda alınan tutar üzerinden KDV hesaplayıp ayrıca gösterirler.

Öte yandan, mahkemelerce veya icra ve iflas müdürlüklerince karşı tarafa yükletilen,

avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretlerinin

davayı kaybeden tarafından doğrudan ya da icra ve iflas

müdürlükleri aracılığıyla avukata

ödendiği durumlarda serbest meslek makbuzunun davayı kaybeden adına düzenlenmesi

gerekmektedir.

Mahkeme kararında “KDV hariç” şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde, vekalet ücretinin

KDV dahil olduğu kabul edilir ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV, düzenlenen

serbest meslek makbuzunda gösterilir.”

KARŞI TARAF VEKALET ÜCRETLERİ KDV'YE TABİ MİDİR? BU ÜCRETLERDEKİ KDV NASIL HESAPLANIR?

Mahkemelerce hükmolunan veya icra müdürlüklerince takdir edilen vekalet ücretlerinin KDV'ye tabi olup olmadığı hususu öteden beri tartışma konusu olan bir konudur. KDV Kanunu'nun 1/1 ve 20/2 maddeleri gereği, bir meblağ üzerinden KDV hesaplanabilmesi için; **teslim ve hizmet karşılığı olması, kendisine hizmet verilen veya onlar adına hareket edenlerden alınan veya bunlar tarafından borçlanılan bir meblağ olması şartlarının bir arada gerçekleşmesi gerekir.** Karşı taraf vekalet ücretlerinde, hem karşı tarafa herhangi bir hizmet verilmediğinden, hem de ödeme hizmet alanlarca yapılmadığından bu tutarların KDV matrahına dahil olmaması gerektiği konusunda yoğun tartışmalar yaşanmıştır. Ancak, konuyla ilgili olarak Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu 17.01.2018 tarih ve E:2017/680, K:2018/2 sayılı kararında oyçokluğu ile **karşı taraf vekalet ücretleri üzerinden de KDV hesaplanacağı yönünde karar vermiştir.** Buna göre, 3065 sayılı KDVK md.20/4 uyarınca karşı taraf vekalet ücretleri üzerinden iç yüzde yöntemi ile KDV hesaplanması ve makbuzda gösterilmesi gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesine 2019 yılında eklenen üçüncü fıkra hükmü gereğince, “9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı

İcra ve İflas Kanunu ile 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dahil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılır”.

Ancak, söz konusu fıkra hükmünden sonra dahi belge düzeni konusu açık değildir. 27/5/2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile karşı taraf vekalet ücretinin vergilendirilmesi, tevkifat uygulaması ve belge düzeni konusunda detaylı açıklamalara yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanunu’nda yapılan düzenlemelerden sonra 1 nolu KDV Uygulama Genel Tebliğinde herhangi bir değişikliğe gidilmemişti ve KDV uygulamaları yönünden tereddütler devam etmekteydi.

Bu defa KDV yönünden getirilecek olan yeni düzenlemeyi, avukatlık ücretleri açısından oluşacak tereddütlerin ortadan kaldırılması ve vergi kayıp kaçağının önlenmesi yönünden olumlu olarak değerlendirmekteyim.